

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 6 października 2004 r.

w sprawie pomocy państwa, którą Włochy zamierzają przyznać przedsiębiorstwu rolnemu „Cooperativa Agricola Moderna” S.c.r.l.

(notyfikowana jako dokument nr C(2004) 3639)

(Jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

(2006/224/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

po zaproszeniu ⁽¹⁾ zainteresowanych stron do przedstawienia uwag, zgodnie z wyżej wymienionym artykułem oraz uwzględniając przekazane uwagi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) Pismem z dnia 8 lutego 2001 r., zarejestrowanym dnia 9 lutego 2001 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej poinformowało Komisję o wymienionym wyżej środku, zgodnie z art. 88 ust. 3 traktatu.
- (2) W piśmie z dnia 21 sierpnia 2001 r., zarejestrowanym dnia 24 sierpnia 2001 r., w piśmie z dnia 3 grudnia 2001 r., zarejestrowanym dnia 5 grudnia 2001 r. oraz w piśmie z dnia 11 kwietnia 2002 r., zarejestrowanym dnia 17 kwietnia 2002 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji dodatkowe informacje, o które zwrócono się do władz włoskich w piśmie z dnia 9 kwietnia 2001 r. oraz z dnia 27 września 2001 r., a także w drodze nieformalnych kontaktów.
- (3) Pismem z dnia 5 czerwca 2002 r. Komisja poinformowała Włochy o decyzji w sprawie wszczęcia procedury, o której mowa w art. 88 ust. 2 traktatu WE w kwestii przedmiotowej pomocy.
- (4) Decyzja Komisji w sprawie wszczęcia procedury została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* ⁽²⁾. Komisja zaprosiła zainteresowane strony trzecie do przedstawienia uwag dotyczących przedmiotowej pomocy.
- (5) Komisja nie otrzymała od zainteresowanych stron trzecich uwag dotyczących przedmiotowej pomocy.

⁽¹⁾ Dz.U. C 251 z 18.10.2002, str. 3.

⁽²⁾ Patrz przypis 1.

- (6) W piśmie z dnia 16 września 2002 r., zarejestrowanym dnia 17 września 2002 r., Włochy przekazały Komisji dodatkowe informacje dotyczące planowanego środka.

2. SZCZEGÓŁOWY OPIS POMOCY

- (7) „Cooperativa Agricola Moderna” S.c.r.l. jest jednym z przedsiębiorstw dopuszczonych do korzystania z pomocy na ratowanie przedsiębiorstw, rozpatrzonej i zatwierdzonej przez Komisję w ramach pomocy nr N 354/2000 ⁽³⁾. Decyzja zatwierdzająca pomoc przewidywała przekształcenie pomocy na ratowanie przedsiębiorstw w pomoc na restrukturyzację pod warunkiem, że Włochy przedłożą, w ciągu sześciu miesięcy od zezwolenia na pomoc, plan restrukturyzacji przedsiębiorstwa, zgodnie z postanowieniami pkt 23 Wytucznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (zwanym dalej „wytycznymi wspólnotowymi”) ⁽⁴⁾. Spełniając ten wymóg, władze włoskie przedłożyły plan restrukturyzacji spółdzielni. Niniejsza decyzja dotyczy zatem pomocy na restrukturyzację.
- (8) W ramach planu restrukturyzacji, wypłacona pomoc na ratowanie przedsiębiorstw w kwocie 900 000 000 ITL (464 810 EUR) została przekształcona we wkład w formie dotacji kapitałowej.

A. Opis przedsiębiorstwa

- (9) „Cooperativa Agricola Moderna” S.c.r.l. jest małą spółdzielnią, skupiającą 69 członków, specjalizującą się w uprawie winorośli i uprawie zbóż (produkcja pierwotna). Obecnie spółdzielnia zarządza terenem o powierzchni 75 ha stanowiącym jej własność, 207 ha w dzierżawie oraz 178 ha w postaci dostaw.

B. Badanie rynku

- (10) Według władz włoskich, przeważającą działalnością spółdzielni jest uprawa winogron przeznaczonych na produkcję wina (80 % produkcji brutto nadającej się do sprzedaży). Rynkiem znaczącym jest zatem rynek win. Całkowita produkcja win w regionie Marche, w którym winnice zajmują powierzchnię 23 500 ha, z czego 13 000 przeznaczonych jest na produkcję win „AOC” (o zarejestrowanej nazwie pochodzenia), wynosi 147 miliardów ITL. Dysponując 125 ha winnic, spółdzielnia zajmuje 0,53 % całkowitej powierzchni przeznaczonej pod uprawę winorośli w regionie oraz 0,96 % powierzchni przeznaczonej na produkcję win AOC, wytwarzając 0,38 % średniej produkcji regionu (dane z ostatnich trzech lat).
- (11) Aktualne tendencje w sektorze ukierunkowane są na spożycie win najlepszej jakości (wzrasta spożycie win o zarejestrowanej nazwie pochodzenia, podczas gdy maleje spożycie win stołowych ⁽⁵⁾). Coraz większe znaczenie mają rynki międzynarodowe, a uznanie włoskiego wina za granicą wzrasta mimo silnej konkurencji ze stron producentów tradycyjnych i innych krajów, które pojawiają się w sektorze. Prawie trzy czwarte przedsiębiorstw produkujących wino eksportuje je za granicę: chodzi tu przede wszystkim o małe i średnie przedsiębiorstwa, których roczne obroty nie przekraczają 50 miliardów. Wina AOC z regionu Marche mają dobre perspektywy rozwoju. Wino Verdicchio dei Castelli di Jesi, które zostało zaklasyfikowane do najlepszych włoskich win białych, jest wraz z winem Rosso Conero jednym z najbardziej cenionych we Włoszech i na świecie win pochodzących z regionu Marche. Wielkość eksportu osiąga 30 % ⁽⁶⁾. Perspektywy, o których mowa w planie restrukturyzacji stanowią umiarkowanie optymistyczną wizję rozwoju rynku win, który nie przewiduje kryzysu popytu na wina wysokogatunkowe produkowane na ograniczonych obszarach geograficznych. Plan restrukturyzacji spółdzielni „Cooperativa Moderna” przewiduje częściowe przestawienie produkcji na produkcję win tego rodzaju.

⁽³⁾ Pismo SG(2000) D/106283 z 14.8.2000.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 288 z 9.10.1999, str. 2.

⁽⁵⁾ Badanie Ismea-Nielsen.

⁽⁶⁾ Badanie rynku pod kierunkiem Zrzeszenia Producentów Win Wysokogatunkowych (ASSIVIP).

C. Źródła trudności spółdzielni

- (12) Według władz włoskich, u podłoża trudności finansowych spółdzielni leżą:
- Nadmierne obciążenia finansowe związane z finansowaniem inwestycji poprzez pożyczki krótkoterminowe.
 - Stały spadek cen rynkowych, któremu nie towarzyszy odpowiadające mu obniżanie kosztów czynników produkcji (siła robocza, środki techniczne). W szczególności niedostateczna mechanizacja produkcji oraz zaawansowany wiek niektórych winnic nie gwarantują wystarczającej marży zysku.
 - Niedostateczne rezerwy. W ciągu ostatnich pięciu lat rezerwy na fundusze amortyzacyjne były niższe od koniecznych w stosunku do okresu trwałości urządzeń, co pogarszało sytuację finansową.
 - Kłęski żywiołowe. Niekorzystne warunki klimatyczne, które charakteryzowały kampanie w latach 1998/1999 (grad) oraz w latach 1999/2000 (grad i susza), spowodowały straty tylko częściowo pokryte z ubezpieczenia, na które nie przyznano żadnej pomocy wyrównawczej w ramach regionalnego lub krajowego systemu pomocy.
 - Realizacje inwestycji w nowe wyposażenie winnic, na które dotacje publiczne okazały się wyraźnie niższe od maksymalnej stawki przewidzianej w przepisach wspólnotowych. Region ustalił maksymalną wartość dopuszczalnych wydatków na kwotę 17 000 000 ITL na hektar oraz stawkę pomocy w wysokości 35 %. Na obszarach o dużym nachyleniu terenu koszty urządzeń zdecydowanie przekroczyły wyżej wymienioną wartość maksymalną (32 000 000 na hektar ITL).

Zadłużenie spółdzielni

- (13) Według władz włoskich, podsumowanie strat (wersja zmieniona) spółdzielni przedstawia się następująco:

Różnica w wyniku ekonomicznym w latach 1995–2000 (*)	776 432 609 ITL (400 994 EUR)
Różnica w pomocy publicznej na inwestycje	179 363 240 ITL (92 633 EUR)
Strata w produkcji brutto na skutek kłesk żywiołowych w latach 1998/1999	165 120 000 ITL (85 277 EUR)
Strata w produkcji brutto na skutek kłesk żywiołowych w latach 1999/2000	194 599 000 ITL (100 502 EUR)
Straty ogółem	1 315 514 849 ITL (679 406 EUR)

(*) Kwota 776 432 609 ITL (400 994 EUR), która nie jest uwidoczniona w bilansie przedsiębiorstwa jako pozycja pasywów, została wyliczona biorąc pod uwagę, że:

- w ciągu ostatnich pięciu lat dostawy członków spółdzielni były wynagradzane po cenach niższych od cen rynkowych, co spowodowało rzeczywistą stratę zlikwidowaną przez członków, wynoszącą 434 233 484 ITL (224 262,88 EUR);
- spółdzielnia, aby zagwarantować wynagrodzenie za pracę wykonaną zgodnie z obowiązującymi umowami, zrezygnowała z odkładania 50 % odpisów amortyzacyjnych dla maszyn, urządzeń i ulepszeń gruntowych, na łączną kwotę 375 911 000 ITL (194 142 EUR) przez pięć lat.

D. Pomoc na ratowanie przedsiębiorstw

- (14) W ramach pomocy N 354/2000 Komisja zgodziła się, aby Włochy – w celu oceny trudnej sytuacji, w jakiej znajduje się 5 przedsiębiorstw korzystających z pomocy na ratowanie przedsiębiorstw – wykorzystały kryteria przytoczone poniżej. Przedsiębiorstwa dopuszczone do korzystania z pomocy musiały spełniać wymagania co najmniej dwóch wskaźników rentowności oraz dwóch wskaźników finansowych/strukturalnych.

Kategorie wskaźników	Wskaźnik	Wartość
Wskaźniki rentowności	Straty z działalności	Straty poniesione w okresie ostatnich trzech lat
	Dochód z działalności/kapitał z działalności	Niższa niż 3 % w ciągu ostatnich 5 lat obrotowych lub spadek, w ciągu ostatnich 5 lat obrotowych, do wartości niższej niż 3 % w ostatnim roku obrotowym (1,5 % dla spółdzielni)
	Dochód z działalności/wartość produkcji	Spadek o 50 % w ciągu ostatnich 5 lat obrotowych, przy rocznej stawce spadku wynoszącej co najmniej 5 %, nie wyższy niż 20 % w ostatnim roku obrotowym
	Obroty/rezerwy	Spadek od 20 do 40 % w ciągu ostatnich 5 lat obrotowych, przy stawce spadku nie wyższej niż 15 % w ostatnim roku obrotowym
	Obciążenia finansowe/obroty	Od 4 do 15 % w ciągu ostatnich 5 lat obrotowych
Wskaźniki finansowe i strukturalne	Okres odroczenia płatności na rzecz dostawców	Wzrost o 70 % w ciągu ostatnich 5 lat obrotowych, przy stawce wzrostu równej co najmniej 10 %, nie wyższy niż 30 % w ostatnim roku obrotowym
	Dochód z działalności/obciążenia finansowe	Spadek o 25–30 % w ciągu ostatnich 5 lat obrotowych, przy rocznej stawce spadku wynoszącej co najmniej 3–4 %, nie wyższy niż 15 % w ostatnim roku obrotowym
	(Środki obrotowe – magazyn)/pasywa	Niższa niż 0,6 w ciągu ostatnich 3 lat obrotowych lub spadek, w ciągu ostatnich 5 lat obrotowych, do wartości niższej niż 0,6 w ostatnim roku obrotowym
	Środki obrotowe/pasywa	Niższa niż 0,8 w ciągu ostatnich 3 lat obrotowych lub spadek, w ciągu ostatnich 5 lat obrotowych, do wartości niższej niż 0,8 w ostatnim roku obrotowym
	Kapitał stały/środki trwałe	Niższa niż 0,6 w ciągu ostatnich 3 lat obrotowych lub spadek, w ciągu ostatnich 5 lat obrotowych, do wartości niższej niż 0,6 w ostatnim roku obrotowym
	Krótkoterminowy dług bankowy/pasywa	Nie niższa niż 0,35 i nie wyższa niż 0,6 w ciągu ostatnich 5 lat obrotowych, przy wzroście bezwzględnym w ostatnim roku obrotowym nie wyższym niż 0,2

W tym przypadku, spółdzielnia „Moderna” spełniła taki warunek. Trudną sytuację stwierdzono na podstawie następujących zależności: obciążenia finansowe/obroty, obroty/rezerwy, (środki obrotowe-magazyn)/pasywa, krótkoterminowy dług bankowy/pasywa.

E. Restrukturyzacja

- (15) Plan restrukturyzacji spółdzielni przewiduje przekształcenie powierzchni pod uprawę winorośli, które osiągnęły koniec cyklu produkcyjnego w powierzchnie pod uprawę najbardziej typowych dla regionu odmian wina AOC (Verdicchio dei Castelli di Jesi oraz Rosso Conero) oraz realizację inwestycji w maszyny, w celu zredukowania kosztów siły roboczej i zwiększenia rentowności przedsiębiorstwa. Przewiduje się następujące działania:
- a) odnowienie oraz restrukturyzację 10 hektarów winnic produkujących wina o zarejestrowanej nazwie pochodzenia, według pięcioletniego planu inwestycyjnego, który ma zostać zrealizowany w ramach przepisów wspólnotowych (Rozporządzenia (WE) nr 1493/1999 i 1227/2000);
 - b) realizację (w toku) 10,5 hektara winnic produkujących wina AOC (2,5 ha dla Verdicchio dei Castelli di Jesi oraz 8,5 ha dla Rosso Conero);

- c) zakup maszyny do zbioru winogron za 386 900 000 ITL (199 820 EUR), co, dzięki mechanizacji niektórych czynności związanych z uprawą, pozwoli zredukować koszty siły roboczej o około 184 800 000 ITL (95 440 EUR) rocznie.
- (16) Koszt inwestycji na odnowienie i restrukturyzację winnic, które mają zostać zrealizowane w okresie pięciu lat objętych planem, będzie następujący:

Opis	Kwota (w ITL)
Winnica (10 ha × 45 milionów ITL)	450 000 000
[Dopuszczalna inwestycja (10 ha × 40 milionów ITL)]	[400 000 000]
Przysługująca dotacja (40 % od 400 milionów ITL)	-160 000 000
Różnica pozostająca do sfinansowania	290 000 000 (149 773 EUR)

- (17) Członkowie spółdzielni dokonali nowego podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 100 milionów ITL (51 650 EUR). W wyniku tej operacji kapitał zakładowy wzrósł z kwoty 92,7 milionów ITL (47 880 EUR) do kwoty 192,7 milionów ITL (99 520 EUR) w roku obrotowym 2000. Ponadto członkowie udzielili na rzecz spółdzielni pożyczkę w wysokości 500 milionów ITL (258 230 EUR).
- (18) Pomoc na restrukturyzację pokrywa także koszty działalności doradczej i mentoringu planu restrukturyzacji, na kwotę 120 000 000 ITL (61 975 EUR). Zadania te zostały powierzone spółdzielni „Moncaro” na okres trzech lat. Struktura finansowa planu restrukturyzacji będzie zatem następująca:

A. Zadłużenie narosłe (jak w poprzedniej tabeli)	-1 315 514 849 ITL
B. Obciążenia poniesione przez członków (mniejsze wynagrodzenie za dostawy oraz podwyższenie kapitału)	534 233 484
Zadłużenie netto (A – B)	-781 281 365
Dotacja 50 % na zakup urządzeń	-193 450 000
Koszty mentoringu planu restrukturyzacji	-120 000 000
Ogółem	-1 094 731 365

F. Wykorzystanie pomocy na ratowanie przedsiębiorstw

Strata w roku obrotowym 1996	181 878 103 ITL
Różnica wkładu publicznego na inwestycje	179 363 240
Dotacja 50 % na zakup urządzeń	193 450 000
Koszty mentoringu planu restrukturyzacji	120 000 000
Mniejsze odpisy amortyzacyjne (udział)	225 308 657
Ogółem	900 000 000

- (19) Przekształcenie pomocy na ratowanie przedsiębiorstw w wysokości 900 000 000 ITL (464 811 EUR) w pomoc w formie dotacji kapitałowej pozwoli na zmniejszenie o kwotę 792 000 000 ITL (409 034 EUR) całkowitego zadłużenia określonego powyżej oraz na częściowe pokrycie kosztu zakupu maszyny do zbioru winogron i wydatków na mentoring.
- (20) Tytułem wyrównania spółdzielnia zobowiązała się zmniejszyć własną zdolność produkcyjną w sektorze win. Do dnia 31 grudnia 2001 r. zdolność ta, biorąc pod uwagę uprawiane odmiany i normy produkcji określone w warunkach dla różnych win AOC, wynosiła 1 674,1 ton. Przy obniżeniu zdolności produkcyjnej o 16 %, przewidzianym na okres pięciu lat, zgodnie z postanowieniami pkt 74 lit. i) wytycznych, zdolność produkcyjna zostanie zmniejszona do 1 406,2 ton. Poziom ten zostanie utrzymany do roku 2005; plan restrukturyzacji został przedłożony na początku roku 2001.

G. Motywy wszczęcia procedury

Komisja wszczęła procedurę dotyczącą przedmiotowego działania, kierując się następującymi motywami:

- (21) Bilanse spółdzielni wykazują ujemny wynik netto jedynie w roku 1996. Dlatego też Komisja miała wątpliwości dotyczące rzeczywistego stanu zadłużenia oraz trudnej sytuacji spółdzielni w latach 1995–1999.
- (22) Wątpliwości Komisji dotyczyły możliwości przywrócenia rentowności przedsiębiorstwa przy zmniejszeniu o 16 % jego zdolności produkcyjnej. W szczególności wątpliwości dotyczyły danych liczbowych dostarczonych przez Włochy, zgodnie z którymi mniejsza produkcja miałaby znikomy wpływ na równowagę gospodarczą przedsiębiorstwa (dochód ze sprzedaży zmalał o zaledwie 1–2 % w okresie 2002–2005).
- (23) Komisja żywiła także wątpliwości co do kwoty przewidywanej pomocy, która wydawała się przewyższać minimum niezbędne do zezwolenia na przeprowadzenie restrukturyzacji. W szczególności w związku z obliczeniem rzeczywistego zapotrzebowania, Komisja miała wątpliwości, czy można uznać za straty nienagromadzone odpisy amortyzacyjne, jak również wyraziła wątpliwości co do dopuszczalności, w ramach planu restrukturyzacji, pomocy na inwestycje w urządzenia na produkcję niedeficytową.
- (24) W ostatniej kolejności Komisja wyraziła wahania w kwestii kosztów mentoringu planu restrukturyzacji, nie mogąc wykluczyć przyznania pomocy niebezpośredniej na rzecz spółdzielni zaangażowanej do wykonywania takich zadań.

3. UWAGI PRZEKAZANE PRZEZ WŁOCHY

- (25) W piśmie z dnia 16 września 2002 r. Włochy przekazały dodatkowe informacje i uściślenia.
- (26) W nawiązaniu do utrzymującej się trudnej sytuacji spółdzielni, Włochy podkreśliły, że spółdzielnia „Moderna” spełnia cztery kryteria zastosowanych przez region i zatwierdzonych w ramach pomocy N 354/2000. Włochy naświetliły specyficzny charakter przedsiębiorstw spółdzielczych, których bilans zamyka się na ogół wynikiem zrównoważonym, mimo że znajdują się w trudnej sytuacji, o której świadczą także obciążenia finansowe powstałe w następstwie niezwykle wysokiego zadłużenia, wykazując dochód operacyjny równoważący obciążenia finansowe.
- (27) Włochy stwierdziły, że aby uzyskać równowagę wyniku w latach 1994–1999 przedsiębiorstwo zastosowało następujące wartości szacunkowe niektórych pozycji bilansu: a) mniejsze wynagrodzenie za dostawy członków spółdzielni (niższe od cen rynkowych), zwracając się w rzeczywistości do członków o wniesienie znacznego wkładu finansowego (434 milionów ITL); b) nagromadzenie odpisów amortyzacyjnych równe 50 % stopy amortyzacji odpowiadającej rzeczywistemu stopniowi zużycia maszyn i innych urządzeń. Z tej przyczyny nie wytworzono zasobów finansowych z przeznaczeniem na renowację urządzeń, co miało negatywny wpływ także na zarządzanie finansowe.

- (28) Ponadto, poważna strata w roku obrotowym 1996 (182 miliony ITL stanowiące 13 % obrotów) nie została wyrównana z zysków w kolejnych latach obrotowych. W latach obrotowych 1998 i 1999 odnotowano ewentualne zobowiązania na kwotę 78 milionów ITL oraz 134 miliony ITL, powstałe na skutek dochodów niższych względem dochodów szacowanych z tytułu dostaw produktów rolnych.
- (29) W odniesieniu do przywrócenia rentowności przedsiębiorstwa pomimo obniżenia zdolności produkcji, Włochy podkreśliły i potwierdziły, że zobowiązanie zmniejszenia o 16 % zdolności produkcji win przedsiębiorstwa przez okres pięciu lat (utrzymując ją w granicach 1 406,2 ton winogron względem maksymalnej produkcji możliwej do uzyskania) nie określa odpowiedniego zmniejszenia procentowego wartości produkcji, ponieważ zmiana asortymentu produkcji w kierunku win wysokogatunkowych powoduje o wiele mniejsze obniżenie dochodów ze sprzedaży. Włochy potwierdziły obliczenia przedłożone w toku postępowania.
- (30) W odniesieniu do dopuszczalności pomocy na inwestycje w maszyny (w tym przypadku inwestycji w maszynę do zbioru winogron), Włochy sprecyzowały, że taki zakup jest niezbędny do przywrócenia rentowności przedsiębiorstwa, ponieważ przedmiotowa maszyna pozwala na mechanizację niektórych czynności związanych z uprawą oraz na mechanizację zbiorów, zmniejszając liczbę godzin pracy koniecznych do zarządzania winnicą, a w konsekwencji pozwala na redukcję (o 185 milionów ITL) kosztów produkcji, przywracając zyski w rachunku ekonomicznym przedsiębiorstwa w dziale produkcji win.
- (31) Włochy przekazały tabelę, z której wynikają rzeczywiste koszty urządzeń w winnicach usytuowanych na obszarach o dużym nachyleniu względem odpowiednich wartości, na podstawie których została wypłacona pomoc publiczna i które skutkowały stratą dochodów w wysokości 179 363,240 ITL.
- (32) Ponadto Włochy dostarczyły wyjaśnienia dotyczące kosztów działalności doradczej i mentoringu. Konkretnie rzecz biorąc, koszty analizy sytuacji ekonomiczno-majątkowej w latach 1994–1999, opracowanie projektu restrukturyzacji, opracowanie przewidywanego budżetu do roku 2005, pomoc techniczno-administracyjna konieczna do wdrożenia działań przewidzianych w projekcie, monitoring podjętych działań oraz ocena ewentualnych działań naprawczych zawierają się w kwocie 120 000 000 ITL. W odniesieniu do kwot kosztów działalności doradczej i mentoringu oraz zgodności kwoty, Włochy odwołują się do zapisów Dekretu Prezydenta Republiki nr 645 z dnia 10 października 1994 r., które ustalają wynagrodzenie za profesjonalne usługi świadczone przez absolwentów studiów ekonomicznych.

4. OCENA POMOCY

- (33) W myśl art. 87 ust. 1 traktatu, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (34) Przedmiotowa pomoc odpowiada tej definicji, ponieważ przyznaje korzyści gospodarcze określone przedsiębiorstwu, jest finansowana z zasobów państwowych (regionalnych) oraz może mieć wpływ na wymianę, mając na uwadze pozycję, jaką Włochy zajmują w sektorze win (Włochy są drugim producentem wina w Unii Europejskiej i w roku 1998 zrealizowały 32 % produkcji wspólnotowej).
- (35) Jednakże w przypadkach przewidzianych w art. 87 ust. 2 i 3 traktatu takie działania mogą zostać uznane, w drodze odstępstwa, za zgodne z zasadami wspólnego rynku.
- (36) W tym przypadku jedynym odstępstwem, które można zastosować, jest odstępstwo przewidziane w art. 87 ust. 3 lit. c), zgodnie z którym można uznać za zgodną z zasadami wspólnego rynku pomoc przeznaczoną na przyspieszenie rozwoju takich rodzajów działalności lub takich regionów ekonomicznych, z zastrzeżeniem, że nie zmieniają się warunki wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (37) Mając na uwadze charakter pomocy, aby móc korzystać z odstępstwa, o którym mowa powyżej, przedmiotowa pomoc musi spełniać warunki ustalone w wytycznych.

- (38) W wytycznych ustalono następujące ogólne warunki pozwalające na zatwierdzenie pomocy przeznaczonej na restrukturyzację:
- a) przedsiębiorstwo musi kwalifikować się do uznania za zagrożone przedsiębiorstwo;
 - b) musi zostać przedłożony plan restrukturyzacji, który pozwoli na przywrócenie długoterminowej wydajności ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstwa w rozsądnym terminie;
 - c) konieczne jest podjęcie działań umożliwiających zrównoważenie negatywnego oddziaływania konkurencji (wyrównanie);
 - d) kwota i intensywność pomocy muszą być ograniczone do minimum niezbędnego do zezwolenia na restrukturyzację;
 - e) pomoc musi być jednorazowa.

Trudna sytuacja spółdzielni „La Moderna”

- (39) Wychodząc od stwierdzenia, że nie istnieje wspólnotowa definicja zagrożonego przedsiębiorstwa (pkt 4), wytyczne określają, że, w celu oceny pomocy na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw, uznaje się za trudną sytuację, w której przedsiębiorstwo nie jest w stanie – z własnych zasobów finansowych oraz uzyskując konieczne fundusze od właścicieli/akcjonariuszy lub od wierzycieli – ograniczyć strat, które, bez zewnętrznej pomocy władzy państwowej, niemal z pewnością mogłyby doprowadzić je do upadku ekonomicznego w krótkim lub średnim okresie. Trudną sytuację przedsiębiorstwa ujawnia zazwyczaj rosnący poziom strat, zmniejszenie obrotów, wzrost rezerw, nadmierna zdolność produkcyjna, zmniejszenie limitu brutto samofinansowania, wzrost zadłużenia i obciążeń z tytułu odsetek oraz niska wartość kapitału netto lub jego brak.
- (40) W tym przypadku trudna sytuacja przedsiębiorstwa została stwierdzona już w ramach pomocy na ratowanie przedsiębiorstw (N 354/2000 zatwierdzonej przez Komisję decyzją SG(2000) D/106283) na podstawie metody oceny przytoczonej w motywie (14) niniejszej preambuły, która stanowi integralną część decyzji zatwierdzającej pomoc. Stwierdzono, że spółdzielnia jest zagrożona na podstawie następujących kryteriów: obciążenia finansowe/obroty, obroty/rezerwy, środki obrotowe-magazyn/pasywa, krótkoterminowe zadłużenie bankowe/pasywa.
- (41) Pomimo że zatwierdzona już pomoc na ratowanie przedsiębiorstw oraz pomoc na restrukturyzację będąca przedmiotem niniejszej decyzji są przedmiotem odrębnej analizy i zatwierdzenia, podkreśla się, że w tym przypadku ratowanie i restrukturyzacja stanowią dwa – wyraźnie dające się odróżnić – aspekty tej samej operacji (pkt 9 wytycznych). Dlatego też Komisja utrzymuje, że można uznać trudną sytuację przedsiębiorstwa (w stopniu, w jakim stwierdzono to już wcześniej).
- (42) Ponadto pogłębiona analiza elementów informacji dostarczonych przez Włochy potwierdza taki wniosek. Zrównoważenie wyników bilansu, które spowodowało wątpliwości Komisji, stanowi informację księgową, która – w tym przypadku oraz rozpatrywana oddzielnie – nie daje całkowitego obrazu rzeczywistej sytuacji ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstwa. W przypadku spółdzielni „Moderna” zrównoważenie wyników bilansu okazało się sztuczną daną, uzyskaną na skutek znacznej likwidacji strat przez jej członków, którzy przyjęli niższe wynagrodzenie za dostawy (?), a także na skutek braku nagromadzenia odpisów amortyzacyjnych, co – chociaż dozwolone w świetle prawa włoskiego (8) – ukazuje niezdolność przedsiębiorstwa do finansowania z własnego przepływu gotówki normalnego procesu odnowienia urządzeń do produkcji.

(?) 50 % ceny rynkowej, zgodnie z Nadzorem Cen opublikowanym w magazynie „Terra e Vita” nr 2 z 2002 r.

(8) Rozporządzenie ministra z dnia 29.10.74 r. oraz rozporządzenie ministra z dnia 31.12.88 r.

- (43) Dowodu trudnej sytuacji przedsiębiorstwa należy szukać w zadłużeniu krótkoterminowym i braku płynności, w połączeniu ze spadkiem obrotów. Przy zadłużeniu wynoszącym 1 254 832 000 ITL (648 070 EUR) w roku 2000, poważnie deficytowym zarządzaniu finansowym (-238 951 430 ITL w roku 2000) (123 408 EUR) oraz przy wskaźniku płynności wynoszącym 0,555 w roku 2000, w obliczu malejących obrotów, spółdzielnia „Moderna” wydaje się być niezdolna do przywrócenia rentowności w oparciu o własne zasoby lub zasoby swoich członków, którzy ponadto interweniowali już kilka razy (udzielając pożyczek oraz przyjmując mniejsze wynagrodzenia za dostawy).

Plan restrukturyzacji

- (44) *Przyznanie pomocy uzależnione jest od realizacji planu restrukturyzacji, którego okres musi być w możliwie największym stopniu ograniczony, i który musi umożliwić przywrócenie długoterminowej wydajności ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstwa w rozsądnym terminie oraz w oparciu o realistyczne hipotezy dotyczące warunków przyszłej działalności. W szczególności należy przeprowadzić badanie rynku. Zwiększenie rentowności musi być przede wszystkim efektem wewnętrznych działań uzdrawiających. Restrukturyzacja musi pociągnąć za sobą eliminację tych rodzajów działalności, które nawet po przeprowadzeniu restrukturyzacji byłyby nadal strukturalnie deficytowe (pkt 32 wytycznych).*
- (45) Władze włoskie przedłożyły plan restrukturyzacji poparty badaniem rynku oraz oceną perspektyw spółdzielni z udziałem i bez udziału pomocy państwa w wysokości 900 000 000 ITL.
- (46) Plan restrukturyzacji opisany w motywie (15) niniejszej preambuły, rozłożony na trzy lata, określa przyczyny kryzysu przedsiębiorstwa i przewiduje szereg działań wewnętrznych mających na celu przywrócenie jego rentowności.
- (47) Przewidziano następujące działania:
- a) przestawienie części winnic na produkcję win AOC (gatunki Verdicchio i Rosso Conero), w odniesieniu do których badanie rynku wykazało interesujące perspektywy handlowe, z udziałem pomocy państwa;
 - b) realizacja (w toku) 10,5 hektara winnic produkujących wina AOC (w oparciu o prawa do przesadzania);
 - c) zakup maszyny do zbioru winogron w celu zautomatyzowania produkcji i redukcji kosztów.
- (48) Komisja miała wątpliwości dotyczące dopuszczalności pomocy na inwestycje w urządzenia, które nie wydawały się niezbędne do przywrócenia rentowności (maszyna do zbioru winogron). Jednakże pogłębiona analiza przesłanych informacji wykazała, że mechanizacja produkcji stanowi kluczowy element w przywróceniu rentowności przedsiębiorstwa. Według obliczeń dostarczonych przez Włochy, zakup przedmiotowego sprzętu umożliwi roczne oszczędności w kwocie 185 000 000 ITL w zarządzaniu winnicami, z których pochodzi 80 % produkcji spółdzielni brutto nadającej się do sprzedaży, nie powodując wzrostu produkcji.
- (49) Włochy zobowiązały się zmniejszyć o 16 % zdolność produkcji win spółdzielni przez okres 5 lat. Komisja miała wątpliwości dotyczące stwierdzenia Włoch, że wyżej wymieniona redukcja nie spowoduje znacznej obniżki dochodów ze sprzedaży. Jednakże uważna analiza tabel przedstawionych przez Włochy (motywy (50) i (51) niniejszej preambuły) potwierdziła tezę, iż przestawienie się na uprawę odmian win AOC (verdicchio superiore, verdicchio riserva, verdicchio passito) lepiej opłacalnych na rynku, przyniesie większe dochody, które w dużej mierze zrekompensują przewidywane zmniejszenie zdolności. Dlatego też przywrócenie rentowności przedsiębiorstwa nie jest zagrożone przez przewidywane obniżenie zdolności produkcyjnej.

(50) Rachunek dochodów ze sprzedaży bez obniżenia zdolności produkcyjnej:

Gatunek	ha	t/ha	Zdolność produkcyjna Maks./t	Cena EUR/kwintal	Wartość całkowita
Verdicchio Castelli Jesi	0,62	14,00	8,7	42,09	3 653,52
Verdicchio Castelli Jesi	99,00	14,00	1 386,0	46,48	644 228,34
Verdicchio Superiore	0,00	11,00	0,0	50,61	0,00
Verdicchio Riserva	0,00	11,00	0,0	61,97	0,00
Verdicchio Passito	0,00	11,00	0,0	103,29	0,0
Rosso Conero doc riserva	2,22	14,00	31,1	87,80	27 287,52
Esino rosso	8,96	15,00	134,4	33,31	44 770,62
Marche IGT bianco	4,89	18,00	88,0	20,66	18 183,41
Marche IGT rosso	1,44	18,00	25,9	22,21	5 756,22
OGÓŁEM	117,13	14,29	1 674,1		743 879,62
Ogółem ITL					1 440 351 800

(51) Rachunek dochodów ze sprzedaży przy obniżeniu zdolności produkcyjnej:

Gatunek	ha	t/ha	Zdolność produkcyjna Maks./t	Cena EUR/kwintal	Wartość całkowita
Verdicchio Castelli Jesi	0,62	12,32	7,6	42,09	3 215,10
Verdicchio Castelli Jesi	59,00	12,60	743,4	46,48	345 540,65
Verdicchio Superiore	20,00	10,45	209,0	50,61	105 780,70
Verdicchio Riserva	15,00	10,45	156,8	61,97	97 145,54
Verdicchio Passito	5,00	9,22	46,1	103,29	47 607,00
Rosso Conero doc riserva	9,18	12,60	115,7	87,80	101 553,81
Esino rosso	2,00	12,60	25,2	33,31	8 394,49
Marche IGT bianco	4,89	16,20	79,2	20,66	16 365,07
Marche IGT rosso	1,44	16,20	23,3	22,21	5 180,60
OGÓŁEM	117,13	12,01	1 406,3		730 782,97
Różnica					-1,76 %

(52) Punkt 32 wytycznych przewiduje, że restrukturyzacja musi wiązać się z rezygnacją z tych rodzajów działalności, które, także po przeprowadzeniu restrukturyzacji, byłyby nadal strukturalnie deficytowe. W tym przypadku nie mamy do czynienia ze strukturalnie deficytowymi rodzajami produkcji, ponieważ trudna sytuacja przedsiębiorstwa ma zasadniczo charakter finansowy, a wraz z nabyciem przedmiotowego urządzenia spółdzielnia będzie mogła zwiększyć rentowność w związku z działalnością związaną z uprawą winorośli. Dlatego też plan restrukturyzacji nie jest sprzeczny z wymogami wytycznych.

Zapobieganie zakłóceniom konkurencji powodowanym przyznaniem pomocy

(53) Zgodnie z postanowieniami pkt 35–39 wytycznych, konieczne jest podjęcie działań, które będą w stanie przeciwdziałać, na ile to możliwe, negatywnym skutkom pomocy w odniesieniu do konkurencji, często poprzez ograniczenie obecności przedsiębiorstwa na jego rynku (wyrównanie). Sposoby zastosowania tej ogólnej zasady w sektorze rolnym określono w Rozdziale 5 wytycznych. Zasadniczo, jako że w sektorze rolnym również pomoc o bardzo ograniczonym rozmiarze może negatywnie oddziaływać na konkurencję, Komisja wymaga wyrównania ze stron wszystkich beneficjentów pomocy na restrukturyzację w postaci ograniczenia wydajności. W przypadku produkcji głównej przewiduje się ograniczenie wydajności lub jej zaprzestanie na minimalny okres pięciu lat.

(54) Dla działań ukierunkowanych na konkretne produkty lub konkretnych operatorów ograniczenie zdolności produkcyjnej musi zasadniczo wynosić 16 % zdolności, dla której została przyznana pomoc na restrukturyzację, która to wartość może ulec obniżeniu do 14 % w regionach korzystających z pomocy. W tym przypadku Włochy przewidziały obniżenie wynoszące 16 % zdolności produkcyjnej przedsiębiorstwa przez okres pięciu lat. Dlatego też warunek ten został spełniony.

Pomoc ograniczona do niezbędnego minimum

(55) Zgodnie z pkt 40 wytycznych, aby uzyskać zezwolenie na restrukturyzację, kwota i intensywność pomocy muszą być ograniczone do niezbędnego minimum, w zależności od zasobów finansowych przedsiębiorstwa. Dlatego też beneficjenci pomocy muszą wnieść znaczny wkład na rzecz programu restrukturyzacji, z funduszy własnych lub korzystając z zewnętrznych źródeł finansowania. Aby ograniczyć do minimum negatywne skutki należy unikać sytuacji, w której pomoc umożliwia przedsiębiorstwu dysponowanie dodatkowymi źródłami płynności, które mogłyby zostać wykorzystane na inicjatywy o charakterze agresywnym i zakłócającym rynek, bez związku z procesem restrukturyzacji.

(56) Badając przestrzeganie tego wymogu wytycznych Komisja miała na uwadze następujące elementy:

(57) Plan restrukturyzacji skorzysta łącznie z następujących dotacji publicznych:

— 900 000 000 ITL (464 810 EUR) tytułem pomocy na konto kapitałowe oraz

— 160 000 000 ITL (82 630 EUR) na wyposażenie winnic w urządzenia (40 % dopuszczalnych wydatków).

(58) Część kwoty wynoszącej 900 000 000 ITL pokryje wcześniej poniesione koszty rzeczywiste (straty poniesione na skutek złych warunków atmosferycznych, inwestycje, które przyniosły straty, nienagromadzone odpisy amortyzacyjne), podczas gdy pozostała część zostanie wykorzystana w ramach planu restrukturyzacji (koszty mentoringu i dotacja na zakup urządzeń). W efekcie pomoc ograniczona będzie do spłacenia długów przedsiębiorstwa oraz sfinansowania inwestycji niezbędnych do restrukturyzacji.

(59) Na podstawie biznes planu przedłożonego przez przedsiębiorstwo, w latach obrotowych następujących po działaniu restrukturyzacyjnym nie zostanie wygenerowany taki przepływ gotówki, który pozwoliłby przedsiębiorstwu na przeprowadzenie agresywnych działań niezwiązanych bezpośrednio z inwestycjami przewidzianymi w planie restrukturyzacji. Ponadto zmniejszone rozmiary przedsiębiorstwa i jego niewielkie znaczenie w sektorze produkcji wina w regionie (0,38 % produkcji regionu) gwarantują, że pomoc będzie miała mało znaczący wpływ na konkurencję.

(60) W odniesieniu do kosztów mentoringu wyjaśnienia dostarczone przez Włochy (por. motyw (32)) przekonały Komisję o zgodności przewidzianych kwot i rozwiały wątpliwości dotyczące ewentualnego istnienia pomocy, jakie Komisja miała w stosunku do spółdzielni „Moncaro”, zaangażowanej w świadczenie przedmiotowych usług.

Wkład spółdzielni w restrukturyzację

- (61) W odniesieniu do wkładu spółdzielni oraz jej członków w plan restrukturyzacji, należy zaznaczyć, że inwestycje przewidziane w planie restrukturyzacji będą finansowane w co najmniej 50 % przez samą spółdzielnię. W celu wygenerowania koniecznych zasobów członkowie podwyższyli kapitał zakładowy o kwotę 100 000 000 ITL w roku 2000 i potwierdzili pożyczkę w kwocie 500 000 000 ITL na rzecz spółdzielni. Dlatego też odpowiedni wymóg wytycznych można uznać za spełniony.

Pomoc „jednorazowa”

- (62) W punkcie 48 wytycznych przewidziano, że pomoc na restrukturyzację może zostać przyznana tylko jeden raz. Włochy potwierdziły, że zasada ta jest przestrzegana.

5. WNIOSKI

- (63) Działanie jest zgodne z wytycznymi wspólnotowymi dotyczącymi pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa, którą Włochy zamierzają przyznać w kwocie 900 000 000 ITL (464 810 EUR) na rzecz spółdzielni „Cooperativa Agricola Moderna” jest zgodna z zasadami wspólnego rynku w myśl art. 87 ust. 3 lit. c) traktatu.

Zezwala się zatem na przyznanie wyżej wymienionej pomocy.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 6 października 2004 r.

W imieniu Komisji

Franz FISCHLER

Członek Komisji